

Öyküler

SANDIK LEKESİ
ŞEFTALİ
KILÇIK
YAPRAK VE TÜY ZAMANLARI
ÇATLAK YERLERİN KUYUSU
İNSAN DİPLERİ
ÇALINTI YÜREKLER
SÜLÜN
ÇÖPÇÜLER

SANDIK LEKESİ

KİŞİLER

Ferhan Anlatıcı konumunda olan Ferhan, arkadaşları ile yaşadığı anıları anımsamaktadır. Evlidir ve bayilik sistemi ile çalışan bir kurumda çalışmaktadır.

Oğuz Çok kilolu, obur ve oldukça güçlü bir çocuktur. Ferhan'ın eski mahallesinden bir çocukluk arkadaşıdır.

Harun Hüma'nın ikizidir. Ailesi kapıcılık yapmaktadır.

İpek Genellikle kızların oynadığı oyunlarla ilgilenmemektedir. Hüma ile yakın arkadaştır. Hüma öldükten sonra yapmak istediklerinde yardımcı olabildiği için Oğuz'u çok sevmektedir.

Hüma İkiz kardeşi Harun'dan utanmaktadır. Kimseye ikiz olduğunu söylemiyordur. Harun'un aksine çok güzel, dikkat çeken adeta bebek gibi bir kızdır.

Mercan Ferhan'ın yeni, taşındığı mahalledeki en popüler, misket oyunundaki en başarılı çocuktur.

ÖYKÜ

Yüzünde leke olan çocuk Ferhan, arabasını Gümüşsuyu'na doğru sürerken, toplantıya yetişmeye çalışıyordu. Çocukluğunun geçtiği yere ait olan isimsiz parkın yanından arabasıyla geçerken, çocukluğundan bir kare aklına gelir. O parktan ağır ağır ilerleyerek çıkan, yara bere içinde, hiç havlamayan kara köpeğin sessizce yanına sokuluşunu hatırlar. Ferhan kaldırımlara bakar bakmaz, hatırlamak istemediği çocukluğunu görür gibi olur. Çocukluğunda birkaç mevsim de olsa, o an geçtiği mahallede yaşamıştır. Hatırladıklarının ne kadarı kurgu, ne kadarı gerçek emin olamıyor ama anımsadığı kendi çocuk yüzünün gerçekliğinden emin olabiliyordu. Artık o çocuğa benzemiyordur ama o çocuğun yüzü aklına geldikçe hala ona acıyordu. Tüm bunları düşünürken Sevil Apartmanı'nın tam önünde, boyacının yanında küçük bir çocuk görür. Yüzünde belirgin bir leke olan bir erkek çocuğudur. Lekenin anımsattıkları Ferhan'ın anılarının görüntüsü gibi olur. O çocuk çocukluk arkadaşı Harun'a çok benziyordu.

Mahalledeki çocuklar Harun, mahalledeki arkadaşlarından en sakin, en oturaklı olandır. Her şeye parmak uçlarıyla dokunup sonra avuçları ile kavradığını anımsar. Harun'un duruşu, oturuşu ve mizacını düşünmeye başlar. Harun'un ikizi Hüma ise insanların yüzüne çatık kaşla bakan bir kızdır. Yerdeki her şeyi küçümseyen, sürekli göğe bakan ve martılardan hoşlanmayan biridir. Harun'un aksine güzelliği dikkat çekicidir ve oyuncak bebek gibidir. Zeliha ismini verdiği bir kumruyu bekleyip duruyordu. Zeliha'nın oraya nasıl alıştığını hiç öğrenememişlerdir ama Hüma, o kuşu diğerlerinden

ayırabiliyordur ve bağ kurmuştur. Kuşa da annesinin adını vermiştir. Harun'un ikizi olduğunu da herkeste saklamaktadır. Harun kara kuru esmer çirkin bir oğlanken çok benzemelerine rağmen Hüma çok güzeldir. Harun böyle bir kumrunun yaşadığına asla inanmamıştır ve kardeşini de bu konuda hep sinir ediyordur. Diğer arkadaşları Oğuz ise, gözlerini hiç Hüma'dan ayıramamaktadır. Ferhan'a göre, ona aşık olduğunun farkında bile değildir. Ferhan onu, başına her iş gelen ve en güç durumlarda bile kendini kurtarmayı bilen bir çizgi kahraman olarak tasvir eder. Gövdesi adeta duyarsız gibidir, her yere çarparsa da fark etmemektedir. Ferhan, bu sebeple Oğuz'un, Hüma öldüğünde de hiç ağlamadığını düşünmektedir.

Hüma'nın kuşu O gün yağmur yağmaktadır. Çamurlu bir sağanak vardır. Hüma'nın en yakın arkadaşı İpek'tir. İki apartman boşluğunda, yağmurdan korunaklı evcilik oynuyorlardır. İpek ise sık sık bir şekilde, bir türlü sevemediği kız oyunlarına örtülü bir şiddet katmaya çalışıyor, bebekleri sakatlıyordu. Şimşek çakınca Hüma apartman kapısına doğru gitmiştir. Kapının camına yapışarak caddeyi izlemeye başlamıştır. İki kız camdan bakarken, karşıdaki Japon Konsolosluğu'nun güvenlik görevlileri nöbet kulübesindedir. Hüma onlara bakarken, beyaz kabinin üstünde mavi bir kıpırtı fark edip gözlerini kısmış ve ne olduğunu anlamaya çalışmıştır. Kanatlanıp yerine konan kararsız bir kuştur bu. Hüma heyecanlanıp, İpek'e kuşu gösterir. Bu kuşun Zeliha olduğunu söyler. Kuşun kanadının birinde sorun vardır. Eğri durmaktadır. Ama aslında kuş Hüma'nın sandığının aksine kumru da değildir, mavi de. Kapkara bir karga yavrusudur.

Hüma'nın ölümü Hüma bağıarak kuşunun geldiğini haber verir ve o yönü gösterir. Harun, kardeşine ve kuşa bakar. Konacak bir yer bulamayan karga iyice alçalır. Hüma için ise hala o mavi bir kumrudur. Belediye otobüsünün önüne düşer karga. Hüma dışında oradaki bütün çocuklar cadde ortasında çırpınan kargayı görmüşlerdir. Birkaç saniye içinde gökyüzünü bir karga sürüsü kaplamıştır. Harun, Dolmabahçe'den hızla gelen motorun sesini, araçların arasından kıvrıla kıvrıla yaklaşmasını, egzoz borusunun gürültüsünü duyar. Hüma ise tam o sırada trafiğin içine dalar. Harun kendi ezilecekmişçesine sırtını camekâna yaslayıp Hüma'ya geri dönmesi için seslenir. Kaza gerçekleşir. Hüma'nın elinde karganın tüyleri kalır. Harun, karga sürüsünden gelen yüzlerce çığlığın ardından Hüma'nın boynundan gelen kırılma sesini duyar. Kucaklanan kardeşinin soğumaya başladığını sırtındaki ürpermeden anlayabilmiştir. İki kez ilk kez hissetmiştir. Hüma'nın ölümüyle bütün çocukların ölümsüzlüğü son ermiştir. Sanki göz açıp kapayıncaya kadar bitmiştir her şey. Hüma'nın annesinin haykırıları, polis sinyalleri, kaldırırda titreyen dudaklarla bekleyen çocuklar... O sırada caddenin aşağısından yokuş yukarı bir köpek çıkagelir. Çok yavaş yürüyordur, gövdesi yaralıdır. Boynunda derin diş izleri vardır. Bütün bu karmaşanın içinde Ferhan'ın gözleri ağlamaktan kıpkıyımızı olmuştur. Hüma'nın ağır aksak yürüyerek de olsa hala döneceğini sanıyordu. Köpek dizlerine değince istemsizce çığlık atmıştır. Köpek ise Ferhan'ın çığlığından irkilmemiştir bile.

Oğuz'dan akılda kalanlar Ferhan yolda ilerlerken Hüma, gözlerinin önünde birkaç kere daha ölür, kara köpek sessizce birkaç kere daha yanından geçer. Ferhan, tutsak kaldığı otomobilin içinde kendini akvaryumdaki bir balık gibi hisseder. İştahsız bir halde sandviççinin camekânına bakar. Ayaküstü doymayı o an için kendine yakıştıramaz. Başka zaman olsa yapacakken, şu an hissettiği onca suçluluk varken o şekilde davranamayacağını hisseder. Yolda ilerlemeye devam ederken Oğuz ve Oğuz'un oburlukları, lokantaların camlarından içeriye izleyip hayal kurmaları aklına gelir. Hayatında onun kadar obur birini görmemiştir. Yanından geçtiği Maçka Park'ına bakar. Parka baktıkça yoksunluk, yalnızlık, bakımsızlık duyguları birbirine karışıyor. Parka bakarken Oğuz'u yemek dışında heyecanlandıran tek bir şeyi hatırlar. Maçka parkında ki teleferik. Çocuk akılları ile uçan otobüs olarak nitelendirmişler ve birlikte binmek için heyecanlanmışlardır. Ferhan, Hüma ve karganın ölümünden sonra, Harun ile sık sık kaldırırma oturuyor, başka yapacak bir şey bulamadıklarından otobüs şubelerinin önünden kalkan, birbirinin aynısı asker uğurlamalarına bakıyorlardır. Oğuz ise Çin ve Rus restoranların büyüüne kaptırmıştır kendini. Bir gün oraya girip yemek yemeyi hayal ediyor, nasıl olacağını düşünüyordu. Henüz okul çağına gelmemiş hantal bir çocuk olan Oğuz'un gücü, acıyı hissetmemesinden kaynaklanmaktadır. İpek ise bunun farkında değildir. Eline geçirdiği her şeyi tutup koparan, kolayca parçalayan, en sıkı kavanoz kapaklarını kolayca açan, ağır yükleri kolaylıkla taşıyan Oğuz, İpek'in en sevdiği arkadaşı olmuştur.

İpek'in böcek merakı Mayıs ayıdır. İpekle Oğuz kimseye bir şey söylemen uzaklaşmışlardır. İpek bunu sık sık yapar olmuştur. Böcekleri ilk keşfettiği günden itibaren böyledir. İlk önce evde bulduğu hamam böcekleri, sonra gofret paketinin içine dolmuş karıncalarla başlamıştır bu merakı. Serseri kedilerin peşinden koşmak, Zeliha masalının acıklı sonuna katlanmak, dilini yutmuş köpeğin bakışları ile karşılaşmak yerine böcekleri seçmiştir. İpek, Oğuz'un kolundan tutmuş sürükleyerek götürürken,

Ferhan ile Harun arkalarından bakakalmıştır. Adsız parktan her döndüklerinde o güne kadar görmedikleri tuhaf bir böcek getiriyorlardır. Danaburnu, kıllı örümcek, solucan, tül kanatlı karınca, peygamberdevesi... İpek, ellerini toprağın üstünde gezdirir, en küçük kımıltıyı hissettiği an yerin altından böceği çekip almaktadır. Bulduğu böcekleri asla öldürmüyor, kavanoza koyuyor ve saatlerce inceliyordur. Fakat böcekler açıklıktan ya da havasızlıktan ölmektedir. İpek bu duruma hiç üzülüyordur. Çünkü bir böceğin ölümü etli, kanlı bir şeyin ölümü gibi değildir. Bir böcek öldüğünde uslu duruyor, renkleri soluyor, bacaklarını kapatıyordu.

İpek ve Oğuz'un park macerası O gün adsız parktan döndüklerinde, İpek de Oğuz da yara bere içindedir. İpek terliği yırtıldığı için ayağını sürüyerek yürüyordur. Dizleri de kan içindedir. Gevşekçe kapattığı avuçlarında bir şey saklamaktadır. Oğuz'un hali ise daha kötüdür. Alnı şişmiş, sağ kolu da omzundan çıktığı için tuhaf biçimde sallanıyordu. Yüzünde bir yudum halsizlik yoktur ve kolunun anormalliğinin farkında bile değildir. Duvardan kafa üstü yuvarlanmıştı. İpek tutarım demiş ama ağırlığından dolayı onu tutamamıştı. Oğuz, bir daha İpekle gitmeyeceğini söyler. İpek de onu tersler.

Oğuz'un ölümü İpek, elindeki şeyi Harun'a gösterir ve ne olduğunu sorar. Harun, kelebek kozası olduğunu söyler ve nasıl kelebeğe dönüştüğünü anlatır. İpek, Harun'un söylemleri sonrası çok uzun süre kozanın kelebeğe dönüşümünü bekler. Bu sırada babası Oğuz'u hastaneye götürmüş, çıkan kolu yerine takılmış, Oğuz sargıyla dolaşmaya başlamıştır. İpek ise bu durulma ilgilenmez bile. Kozasını bekler ama koza kurur ve içinden kelebek çıkmaz. İpek ölü böceklerin yanına koyacak kadar değer vermemiştir ona. Kozanın toza döndüğünü gecesini ise Oğuz ölür. Kırılan kaburgasının iç kanmaya neden olduğu fark edilmemiştir.

Ferhan'ın yeni taşındığı mahalle Ferhan, arabayı kullanırken bu görüntülerden kurtulmak istese de çocukluğunun anıları ve arkadaşlarının fotoğrafları peşi sıra gözünün önüne geliyordu. Oğuz'un ölümünden kısa bir süre sonra Ferhan ve ailesi taşınmıştır. Ferhan, taşınırken Harun ile çok kısa bir vedalaşma yapmıştır. Oraya çok uzak olmayan bir yere taşındıklarını, yolları öğrenince belki gelebileceğini söylemiştir. Hüzünle örtülü bir konuşmadır. Yeni eve taşındıktan sonra Ferhan on gün kadar dışarı çıkmaz. Pencereden mahallenin çocuklarını izler. Sesler, görüntüler ona yabancıdır. Aşağı indiği gün Mercan isimli çocuğun diklenerek yürüdüğünü görür görmez, Ferhan ondan nefret etmiştir. Mercan yenilgi tanımamış bir çocuktur. Mahallede popülerdir. Pantolon biyesine bağladığı misket torbası vardır. Miskette onu kimse yenmiyordu ve çok özel misketlere sahiptir. Lakabı incedir. Çocukların arasına katılır katılmaz oyun kendiliğinden başlamaktadır.

Mercan'ın misketleri Ferhan'ın oyuna katıldığı ilk gün, Mercan cebinden cafcıflı bir misket çıkarmıştır. Misketi atınca başa çok yakın olan misketin birine çarptırmayı başarmış ve çoğu misketi almıştır. O gün eve döndüğünde Ferhan'ın cebinde dört misket vardır. Bir dolu misketi almanın işe yaramayacağını sezmiştir. Görkemli kapçı ele geçirene dek her gece Mercan'ı düşünmüştür.

Ferhan, planını değiştirir Ferhan arabada yol alırken İnce'nin yamuk ağızlı gülüşünü çok ne hatırlıyordu. Bir kere bile onu ağlatamamış, bir kere bile yumruk yumruğa kavgaları olmamıştır. Eğer olsaydı kendini daha iyi hissedeceğini düşünüyordu. Bu arada toplantıya gitmekten vazgeçmiştir. Zaten geç kalmıştır ve her zamanki bayi toplantıları olduğunu ve kaçırmasında sakınca olmadığı düşünür. Gümüşsuyu'ndaki Rus restorana gidip geç kalmış bir kutlamayla Mercan'ın şerefine şarap içmeyi ister. Eve döner dönmez de karısı içtiğini anlamasın diye televizyon karşısına geçip soluğunu koklatmamaya karar verir. Tek kişilik kaçmağını sezdirmek istemez. Böylece sadece lekeli bir yüz yüzünden içinde uyanan ateşi söndürerek unutmaya çalışacaktır. Aklında kalan tek şeyi misketi olacaktır.

Ferhan, mahalleye alışır Misketten döndüğü her akşam Ferhan kazandığı misketleri sayar, onları bir güzel siler parlatır. Ertesi günkü oyunu görkemli bir şölene çevirme hayali kuruyordu. Misketleri çoğaldıkça daha az kaybettiren oyunlar oynamaya başlamıştır. Sabahtan akşama kadar süren bu oyun kafakarıştır. Bütün mahalleyi kaplayan, bitmek bilemeyen bir kaçma kovalamaca oyununa yeni bir soluk getirmiştir. Rakibi misketi ne kadar uzağa atarsa atsın misketini öyle bir noktaya getirip atıyordu ki adı nişancıya çıkmıştır. Mercan ise pek aldırımıyordu ona. Oynamaya kıyamadığı porselen misket koleksiyonu sürekli parlatarak gösteriş yapıyordu. Ferhan'ın böbürlendiği oyunlara katılmıyordu bile. Hele Ferhan'ın kendine çok güvendiği bir gün aksi gibi bütün misketlerini kaybettiğinde ortadan kaybolmuş, ağırbaşlı takılmıştı. Ferhan buna daha fazla bozulmuştu.

Ferhan'ın tüm misketleri alışı Mercan'ın soğukkanlılığını yitirdiği tek gün misket torbası yırtılıp da tüm misketler etrafa yayılınca, çer çöple birlikte misketleri toplama telaşının olduğu gündür. Mızımız yüzünü o gün göstermiştir Mercan. Ferhan ise çaktırmadan ayağının dibine gelen porselen misketlerden birinin üstüne basmış, misketi saklamış ve Mercan'ın büyüsunü bozduğuna inanmıştır.

Ferhan'ı Mercan takıntısı Ferhan hemen her gece Mercan'ın ona meydan okuyacağı günü bekliyordur. Ona takılan lakaba uygun bir oyun oynayacağı hayal ediyordur. O gün gelir. Mercan yanına gelerek oyun teklif eder. Kazanırsa tüm misketlerini ona verecektir fakat Mercan kazanırsa ondan aldığı porselen misketi geri istemektedir. Ferhan misketi aldığını kabul etmez ama Mercan çaldığı konusunda ısrarcıdır ve oynamaya başlarlar. Mercan, Ferhan'a baktığında ilk günkü çocuğu görse de Ferhan çok değişmiştir ve Mercan'ın bunu fark etmemesini avantaj olarak görür. Kendini göstermek ister. Her şey olup bittiğinde nişancı kapçığını de isteyerek tüm misketlerini alır. Ferhan bu anıyı tatlı bir tebessümle hatırlar. Bir yandan araba kullanıp, bir yandan torpido gözündeki yüzeyi puslanmış kemik misketi çıkarır.

Ferhan'ın planı Mercan oyun sonrası gözünü kırpmadan bütün misketlerini vermiş sonrada gitmiştir. Ferhan ise bir türlü galip hissini tam tadamamıştır. Onun buruk halini görmek istiyordur. Haftalarca Mercan'ın evinin yakınlarında dolaşmış ama fırsat bulamamıştır. Ama bir gün umduğundan güzel bir şey olur. Mercanların taşınması gereken kömür Ferhanların penceresinin altına dökülür ve Mercan da kömür yığnında bir işçi gibi çalışır. Ferhan bu fırsatı kaçırmak istemez. Bir yandan eve koşar bir yandan kapış diyerek bağırır. Kapışı duyan çocuklar emekliye ayrılan Nişancının misketlerini almak için kömür tepesinin üstüne çıkıp beklemeye koyulmuşlardır. Ferhan pencereye çıkıp misket torbasını avuçladıkça Mercan'dan kazandığı porselenleri de atmaya başlar. Mercan kömür yığınları arasında saçılan misketlerini tanıyınca kendi kapış törenini ertelediği için pişman olur ve Ferhan'a bakıp o güne dek hiç tanımadığı birini görür. Mahalleye ilk geldiği günkü oğlanın değiştiğini ilk o zaman anlamıştır.

İpek'ten gelen haber Ferhan misketleri saçarken, annesi içeride telefonla konuşuyordur. Ferhan, İpek sözcüğünü duyunca telefona kulak kesilir ve misketleri uzatmadan aşağı boşaltarak içeri girer. Annesi çocuğa nazar değdi diyerek olayın nasıl olduğunu soruyordur. Başına tabela düşmüştür. Kara köpek de yanındadır.

Zeliha isimli kumru Ferhan Taksim meydanına varır. Çocuğu gördüğü yere doğru gider. Çocuk hala oradadır. Boyacı yoktur. Çocuğa boyacının gidip gitmediğini sorar. Birazdan geleceği yanıtını alır. Bu sırada çocuğun lekesinden gözünü alamıyor, neden olmuş olabileceğini düşünüyordur. Çocuğa birkaç klasik soru sorar ama sohbet ilerlemez. Boyacıyı bekliyor gibi yapar. Aralarında kısa bir sohbet girişimi daha olur. Lekeli çocuk zorlama bir ilgiyle kuşa odaklanır. Ferhan güvercinlerin öleceği günü bilen tek kuş olduğunu söyler. Çocuk, onun güvercin olmadığını, kardeşinin kumrusu Zeliha olduğunu söyler. Ferhan tek bir söz söylemeden, yaşadığı parktan kovulan kara köpek gibi kimseyle göz göze gelmeden gerisin geriye gider.

TEMALAR

Ölüm Çocukların masum dünyaları, arkadaşlarının ölümüyle, çocukların bu konuda dokunulmaz olmadığını onlara gösterir. Hepsi bu durumdan etkilenir ve çocuk halleri ile bu gerçekle baş etmeye çalışırlar.

Kent yaşamı Arka planda, şehir yaşamında çocukların nasıl zaman geçirdiklerinin örnekleri ile karşılaşılmaktadır. Öyküde, işlek bir cadde, şehrin ortasında bir park, çocukların ailelerinin yönlendirmesi ve gözetimi olmadan bu çevrede vakit geçirmesi söz konusudur. Çevrenin koşullarının da etkisiyle çeşitli kazalar ve talihsizliklerle mahalledeki çocuklardan Hüma, Oğuz ve İpek sırasıyla ölmüşlerdir.

Yalnızlaşma Ferhan, yalnızlaşmış ve bir çok şeyi iç dünyasında yaşayan bir karakterdir. Çocukluğunda mahalledeki arkadaşlarını sırasıyla kaybetmesi, onların ölümlerine şahit olması durumunun onun nasıl biri olacağını etkilediği görülür. Anılar peşini bırakmaz ve hatırladığı olaylar onun her şeyin peşi sıra gözlerinin önüne tekrar gelmesine neden olur. Ferhan trafikte, her zaman aynı şekilde ilerleyen iş yaşamında kendini sıkışmış hisseder.

ŞEFTALİ

ÖYKÜ

Kadının gördüğü rüya Kadın yatağında öylece yatıyordu. Kâbusun içindedir. Karanlık denizde yol alan bir geminin içinde dizleri arasında bir adam yaralı bir geyik gibi hem inliyor hem de yakarıyordu. Sonra kendi tokadıyla çırpınarak uyanır. Uyandığında ayaklarının dizlerine kadar çekilmiş olduğunu, kaskatı olduğunu fark eder. Kendini çözmeye çalışır. Uyku ve uyanıklık birbirine geçmiş gibidir. Vücudunun her bir yeri yardıma muhtaç gibidir. Bir bir dokunarak kalkmaya çalışır. Mutfağa önce duvara tutuna tutuna, sonra yere diz çöküp emekleyerek gider. Gücünü toparlayarak ağır ağır kalkar. Biraz ıslaklığa ihtiyacı vardır. Aklına ilk su gelir fakat suyun o an için susuzluğunu gideremeyeceğini hisseder. Buzdolabını açar ve kocaman tüylü bir şeftali görür.

Şeftalinin hissettirdikleri Şeftaliyi yemek ona iyi gelir. Şeftaliyi yedikçe ruhunda ve bedeninde değişimler olur. Bu sırada şeftali adeta başka bir şeye dönüşür ve her ısırıkta kadında erotik bazı duygular uyandırır. Kadın daha iyi hisseder ve farklılaşır. Kadın şeftaliye, şeftali kadına karışır. Meyvenin son tadını almak için çekirdeğini damağına alır. Gözlerini kapattığında karanlıktaki gemiyi görür yine. Kadın, ağzında iplik iplik şeftaliyi ezerken farklı duygular hissetmeye, bedenini farklı algılamaya devam eder. Şeftali çekirdeğini ağzından çıkarınca adeta dudağından bir erkek düşer. Gemide ağlayan genç erkektir bu. Adam etinde ne varsa kadına vermiş olsa da muhteşem gülümsemesiyle çok ağırdır hala. Bir şeftali kadar daha.

TEMA

Cinsellik/Yalnızlık Yalnız bir kadın, uyku ve uyanıklık arasında gördüğü kabusun da etkisiyle farklı duygular yaşar. Kâbusunda hissettikleri bedeninde de acılara neden olur ve kadın uyandığında toparlanmakta zorlanır. Öyküde, susuzluğunu gidermek için yediği şeftali aracılığıyla erotik duygular hisseden kadın doyuma ulaşamaz. Yalnızdır ve cinsel açıdan hala açıktır.

KILÇIK

KİŞİLER

Sezgin Garsonluk yapmaktadır. Restoranın müşterisi Kadir Bey ile arasında rahatsız olduğu bir ilişki vardır. Kadir Bey öğlenleri restorana gelince ekstra para kazanmasına rağmen memnun değildir. Kadir Bey'in ona davranışları Sezgin'de huzursuzluk yaratmaktadır.

Kadir Varlıklı olduğu anlaşılmaktadır. Duyarsız, sert ve soğuk bir karakterdir. Yalnız ve dışı kapalı karakteri olduğu söylenebilir. Gittiği restorandaki garson ile ilişkisi ve yalnızken davranışları bu yönde ipuçları vermektedir.

ÖYKÜ

Kadir Bey'in yemek ritüeli Kadir Bey'in gelmesine birkaç dakika vardır. Sezgin, hafta içi her öğlen olduğu gibi restorandaki son hazırlıkları yapıyordu. Kadir Bey karanlık, insansız, kasvetli bir ortamda yalnız yemek istiyordu. Sezgin simetriye çok dikkat ederek, oldukça özenli bir sofraya hazırlar. Klasik müziklerden bir eser çalıyordu. Kadir Bey, her zamanki gibi sessiz adımlarla gelir. Paltosunu uzatır ve o gün ne yiyeceğini sorar. Sezgin, hazırladıkları yemeklerin isimlerini sayar. Kadir Bey hoşnutsuz görünse de o güne kadar hiç yemek seçmemiştir. Üstüne krema ve çikolata sos eşliğinde muz da ister. Sezgin ona efendim diye hitap ediyordu ama bu onu içten içe rahatsız ediyordu. Kadir Bey diye seslenmek ister ama adamın mesafeli ve Sezgin'i yok sayan duruşu buna engel oluyordu.

Gergin servis Sezgin, servis arabasındaki yiyecekleri en ufak tınlama çıkarmadan Kadir Bey'in önüne bırakır. Balık tabağının kapağını kaldırdığında ikisi de çok şaşırır. Lipsos balığı denizdeki kıvrımıyla donakalıp kavrulmuş, üzgün dudaklarını uzatıp son çiğliği ile kızarmış gibidir. Sezgin şarap kadehine şarap koyarken bir damla masa örtüsüne düşer. Sezgin panik yapar çünkü Kadir Bey lekeden hiç hoşlanmıyordu. Örtüyü hemen değiştirebileceğini söyler ama adam bıçak tutan elini sert bir şekilde kaldırarak gerekmediğini belirtir. Sezgin, adamın istediği muz tabağı da gelince son kez masayı kontrol ederek çekilir.

Kadir Bey'in değişimi Kadir Bey, neredeyse karanlık olabilecek loşluktaki salonda her zamanki gibi tek kalır. Garsonun gittiğinden emin olunca ve salonu süzünce çatalı bıçağı bırakıp elleriyle balığı yemeye başlar. Yalnız kalınca başka bir adama dönüşmüştür. Gözleri büyümüş, burun delikleri genişlemiştir. O ağırbaşlılık gitmiş yerine ısırmaya, yutmaya, çiğnemeye karışan bir ürküntülük gelmiştir. Balık tabağına iyice eğilir, elleri olduğu gibi yağ olur ve dirseklerine doğru akar. O yağı yalayarak temizler. Sonra şarap kadehine dalar. Kadeh boşaldığında şişeyi kafasına dikerek emmeye başlamıştır. Artık daha rahattır. Balığın kafasının iini açar ve gözlerinin arka tarafında kalan etleri parmaklayarak yer. Sezgin, mutfak kapısının boşluğundan Kadir Bey'i izlerken eliyle ağzını kapatır. İki yıldır süren bu öğle yemeklerinin tuhaflyęının nedenini hala anlayamamıştır. Her seferinde kendini pişmiş bir şey gibi hissediyor, etinin her yanının ısırdığını hissedip kasılıyordur.

Kadir Bey'in zor anları Kadir Bey, balıktan kopardığı büyük bir parçayı ağzına atar ve bir boyun hareketi ile yutmaya çalışır. Saydam bir kılçık gırtladığına batar. Kılçık, saplandığı ezici kasları boydan boya yırtıp, yay gibi gerilerek orada kalır. Kadir Bey, kızarmaya başlar. Daha önce de başına geldiğinden paniğe kapılmamaya çalışır. şarap içmeye uzanırken öksürmeye çalışır. Fakat göğsünde bir ağrı belirir. Ağrı yavaş yavaş büyür. Nefes almakta zorlanır. Garson diye bağırmaya çalışır. Devrilen şişeden akan şarap kravatını ıslatır. Salata tabağı üstüne devrilir. Ayağa kalkıp zıplamaya çalışır. Kadir Bey sarsılarak düştüğünde yaşamı boyunca ilk kez bir şeyin dokusunu hisseder. O da yerdeki soğuk seramiklerdir. Salonun görüntüsü bulanıklaşırken yavaş ve düzenli adımlarla garsonun geldiği görülür.

Kadir Bey'in ölümü Sezgin dikkatli yürüyüşü ile masaya gitmiş, dökülen şarap şişesini kibarca kaldırmıştır. Kadir Bey'in gözleri açık kalmıştır. Sezgin birkaç saniye onu izler. Adamın ağzından yutamadığı son lokmalar dökülüyordur. Son bir direnişle ayakları birkaç kez çırpınır ve durur. Sezgin tabağı alır, balığın yerinden sökülen çıplak gözlerinin tam içine bakar.

TEMALAR

Duyarsızlık Kadir Bey, duyarsız bir karakterdir. Bu, Sezgin'i tedirgin eden ve onu görmezden gelen bir duyarsızlıktır. Servis edilen, denizden çıkarılmış kıvrımlı şekliyle pişirilen, adeta sitem eden balığa karşı da benzer tutum içindedir. Kadir Bey, balık ve garson için benzer bir tutum içindedir ve ikisi arasında onun için bir fark yok gibidir. Öykünün dışında ise Sezgin'de, Kadir Bey'e karşı aynı duyarsızlık ve umursamazlıkla yaklaşır ve o can çekişirken soęukkanlılyęını koruyarak ölümünü izler.

Yalnızlaşma/Doyumsuzluk Yalnızlaşmış ve toplumla olan ilişkisinde sorun olan Kadir'in ruhundaki eksiklikler, yemekle ilgili doyumсуuzluęa ve takıntılara sahip olmasına neden olmuştur. Yemek yediği sırada açlyęını gideremediği, çok iştahlı olduğu anlaşılmaktadır. Dış dünyaya kendisini titiz, sakin, kuralcı gösterirken, yalnız kaldığında içinde doymak bilmeyen biri ortaya çıkmaktadır. Yeme şekli ise ürkütücü, tiksindirici olarak anlatılır. İnsanlardan uzak ve yalnız kaldığında, duygusal açlyęı ve sosyal problemleri nedeniyle adeta hayvani dürtülerle hareket ederek, insani özelliklerinden giderek uzaklaştığı söylenebilir.

YAPRAK VE TÜY ZAMANLARI

ÖYKÜ

Ardıç tohumunun düşüşü Ardıç tohumu bir ağacın dalından düşmüştür. Sirtından itekleyen rüzgârla döne döne bir kayalığa inmiştir. Kabuğu çok serttir, hangi taşa değse hayvanlar bir avcının topuk sesi sanıyordur. Canı, cansız bir örtüyle korunmuştur. İçeride uyanıktır, canlıdır ama dışarıdan uyuyor ve cansız görünüyordur. İçinde gittikçe keskinleşen kokuyu toprağa sızdırmak için kırılıp çözölmek istiyordur ama ardıç kuşu olmadan bunu beceremeyecektir. Ardıç tohumunun içinde bir öz vardır. Adeta yaprağı, dalı, havayı küçöltüp içine almıştır. Bir tohum olduğundan yapabileceği tek şey kendini toprağa bırakmaktır. Bunu nasıl bildiğini bilemiyor ama belleğinde ona bu bilgi verilmiştir. Bir gün yağmur yağdıka şişer. Büyük bir avlanın akıntısına kapılır. Islanır ama eriyemez. Bir kayanın oyuğuna girer. am iğneleri ve ölü otlar etrafını sarar. Artık orada kuruyarak yok olacağını sanıyordur. Güneş iřlyęını hiç göremiyordur. İini dökmeden buruşacaktır.

Ardıç kuşu, tohumu yer Bir gün bir ardıç kuşu gelir. Çok aç ve yorgundur. Umudunu yitirmiş gibidir. Kayanın oyuğundan su içmek ister ve gagasını sokar. Tesadüfen ardıç tohumunu fark eder. Mayhoş tadını duyumsar ve tüylerini köpürtüp parlamaya başlar. Tohum, kuş sayesinde günüřlyęini görür.

Tohum artık kemiksi kabuğuna razıdır. Kuşun tüyleri arasında onun gittiği her yere gitmek ister. Ama ardıç kuşu tohumu aniden sarsarak havalandırıp kursağına alır. Tohum artık kuşun kursağındadır. Etten bir duvarla sarılıdır. Kuşun keskin salgılarının içinde öğütülmeyi bekler. Kursağında kabuğunu kırdığında, ilk kez özünü görmüştür. Ardıç kuşuna içinden bakmıştır. Ona hayran olmuştur. Açlığın sonucu bir solucanla bir ardıç tohumu arasında hiçbir fark gözetmediğini, hepsini bir sevdiğini anlar. Öğütülür. Kaskatı kabuğu çözülür ve bir daha bir araya gelemeyecek kadar parçalanır. Artık kokusu yoktur. Onu alıp kendi dokusunda süzmüştür.

Tohumun ağaç olma serüveni Kuş, ardıç tohumunun özünden kalan birkaç şeyi toprak kokan dışkısının arasında vadinin en kırmızı yerine bırakır. Kendisini kuşun artığı değil, elmas kadar değerli bir tokluk olarak tarif eder. Toprak onları içine almıştır. Ardıç tohumundan kalan birkaç şeyi alıp en bereketli yerine saklar. Şimdi ardıç ağacının kökleri orada tutunuyordur. Ardıç kuşu ona ardıç ağacı olmayı armağan etmiştir. O da vadinin en güzel ardıç ağacı olarak vermiştir karşılığını. Nefis bir sos olabileceksen, ağır kesici bir ilacın kimyasına karışabileceksen, kuşun ateşe düşen etini lezzetlendirebileceksen, içki kadehine düşen birkaç damla olabileceksen, yüzlerce olasılık içinden ardıç ağacı olmuştur. Ne zaman ardıç kuşu gelip dallarına konsa o yolculuğun hatırına onu koruyordur. En son ardıç kuşuna seslenir. Kök salmış olsa da dalını titreten güçlü rüzgârlara aldanarak, gidebilmenin buruk umuduyla seviyordur ardıç kuşunu.

TEMALAR

Dönüşüm Ardıç tohumu, toprağa karışıp, dönüşüm yaşayıp doğadaki görevini yerine getirecekken, bir kayanın oyuğuna sıkışarak beklentilerini yitirmiştir. Tam kuruyup gideceğini düşünürken bir ardıç kuşunun su içerken onu bulması ve yemesiyle tohumun durumu değişir. Tohum, ardıç kuşunun onu yemesi, özümsemesi, sindirmesi ve dışkısıyla toprağa bırakmasıyla ardıç ağacına dönüşmektedir. Doğanın kendi içindeki döngüsü bir tohumun gözünden anlatılmıştır.

Doyum Ardıç kuşu için doyma hissi önemlidir. Onun için tohumu ya da solucanı yiyerek doymanın bir lezzet farkı yoktur. Her şekilde doyuma ulaşmaktadır. Burada, doğadaki canlıların, insanların aksine doyma noktalarına daha kolay şekilde ulaştıkları söylenebilir. Ruhsal bir açlık söz konusu değildir. Sadece fizyolojik bir açlık söz konusudur. Bu duygu da doğanın dönüşümü için gerekli bir ihtiyaçtır.

ÇATLAK YERLERİN KUYUSU

ÖYKÜ

Doğum ve ölüm anları Beyaz bir yılan, tam avludan içeri girecekken kül rengi sakallı, belinden yukarısı çıplak, dağa benzeyen adam ile karşılaşır. İki de birbirine bakarak irkilir. Yılan yavaş yavaş saldırı pozisyonunu alırken, iri yaşlı adam da eline balta alır ve yılanın başını baltayla koparır. Taşlara kan sızar ve o kanın lekesi avludan hiçbir zaman çıkmayacaktır. Tam o anda içeriden bir ses gelir. Bebek doğmuştur. Adam ölüm ve doğum duygusu arasında kalır. Kimseye göstermeden yılanı çalılığın altına doğru iter. Fakat bu ölümden huzursuz da olur. İçinden torununun ismini düşünür, duasını okur. Kız olmuştur ve adını Sedef koyar.

Yılanın iskeleti Aradan epey zaman geçer, çocuklar avluda oynarken kuru yemiş çalılığının altında yılanın iskeletini bulurlar. Ne olduğunu anlamazlar ve oynamaya başlarlar. Dede o an onu yılanı unuttuğunu ve hata yaptığını fark eder. Olması gerektiği gibi yılanın iskeletini gömer. Çalılığa da zehri karışmış olabilir diye çalılığı da söküp atar.

Köydeki kuraklık Sedef'in annesi doğumda ölmüştür. Sedef uzun süre ninesini annesi sanmıştır. Dedesiyle ise garip bir ilişkisi vardır. Nefretle sevginin arasında duygular yaşıyorlardır. İki de aynı gün hem ölüm hem doğum anı arasında kalmıştır. Bu onların ortak noktasıdır. Adam kızla elinden geldiğinde oynuyor, fakat sakalını çekiştirmesi, onu hırpalamaları karşısında kızı tokatlayarak ağlar şekilde avluda bırakarak sabredemiyordur. Köyde değişmiştir bu sürede. Önce yağmurlar kesilmiş, susuzluk başlamış, tarlalara çekirge istilası olmuş ve topraklar çatlamış, en sonunda da evleri üç boğumlu, sarı akrepler basmaya başlamıştır. Çoğu kişi göç edip başka yerlerde hayat kurmaya çalışmış ama dede gibi bazıları, özellikle çoğu ihtiyar olan az sayıda kişi köyde kalmayı seçmiştir.

Dedenin su arayışı Köylü, sürekli yağmur dualarına çıkıp, kurbanlar adayıp, dualar eder fakat yağmur bir türlü yağmaz. Dede bir gün kalkar ve bıçağını çıkarır. Sedef onu ilk kez bıçakla görüyordur.

Gözlerini ondan alamaz. Dedenin görüntüsü gözünde tamamlanmış gibidir. Sanki o güne kadar onu bulanık görüyordur ama artık tamdır. Dede elma ağacından kopardığı bir dalı bıçakla yontar ve asa haline getirir. O günden sonra her gün uğurlu saydığı sırlıkla topraktaki titreşimleri dinleyerek su bulmaya çalışır. Her gün sabah çıkıp akşam gelir. Her tarafı delik deşik eder. Elinden geldiğince kazar ve perişan olur. Ama bir türlü suyu bulamaz, kuyuyu açamaz.

Sedef'in rüyası Bir sabah Sedef, dede uyurken odasına bakar. Aklında bir şey vardır ve temkinli şekilde odaya girer. Dedenin sırtığını alarak odadan çıkar. Kıymık kıymık parçalanmış hale getirir. Dede uyandığında sırtığı bulamayınca deliye döner. Çok öfkelenir. Kızın yaptığını anlayınca da onu dövmek için peşinden gider. Sedef kaçır, kazılan ve üstü çalılarla kaplanmaya başlayan kuyulara düşmemek için dikkat etse de birkaç kez düşer, ayağını burkar. Her yanı yara bere içinde kalır, çenesi kanar. Dedenin heybetli gölgesi hep peşindedir ve küçük kız korku içindedir. Adam sonunda onu yakalar ve ona tokat atar. Söylenmeye başlar. Kızı çekiştire çekiştire eve götürür. Sedef, adeta bir bez bebek gibi adamın elinde sallanıyordur. Sedef o hengâmede dedesine bir şeyler anlatmaya çabalar. Rüya gördüğünü, rüyasındaki aksakallı dedenin, ilerideki siyah kayanın yanına kuyu kazarsa 40 yıl su sorunu olmayacağını söylediğini, dedenin suyu başka yerlerde aramayı bırakmasını istediğini anlatır. Adam, kızın yüzüne bakar ve yalan söylediğine dair bir işaret göremez. Fakat bu durumu kendine yediremez. Kızı gidip temizlemesi için ninesinin önüne fırlatır.

Yağmur yağmaya başlar Dede tüm gece avluda tütün içer ve rüyayı düşünür. Gerçek olup olamayacağı üzerine kafa yorar. En masumları, günahsızını setçiğini ve ona gördüğünü düşünür. Bunca zaman uğraşmasını da sabrının sınanması gerekliliğine yorar. Sabah erkenden, kimseye görünmeden kızın gösterdiği kayayı bulur. Orayı kazar, önüne gelen taşları çıkarır, tereddüt etmeden devam eder. Toprak her zamankinden farklı kokuyordur ona. O kadar çok kazar ve sürekli toprağı dışarıya atar ki ne kadar derine indiğini ve artık gökyüzünü garip bir delikte gördüğünü fark etmez. O an yağmur yağmaya, gök gürlemeye başlar. Dede çıkmak ister ama hali kalmamıştır. Perişandır. Onu eve götüreceği bir benlik bile kalmamıştır içinde, boş bir yılan gömleği gibidir. Yavaş yavaş sular inmeye başlamıştır. Çatlak yerlerden, kazdığı bütün oyuklar suyla doluyordur şimdi. Bir kaç kere çabalar ama olmaz. Yağmura sevinen insanların o kadar uzakta onun sesini duyması imkânsızdır. Sedef'in kuyunun yerini bildiğini ve gelebileceğini, onu bulabileceğini düşünür. Düşünecek, başına yağın rastlantıyı anlayacak akli kalmamıştır. Gözlerini yummadan ağlamaya başlar.

TEMALAR

Gizem Adamın yılanla karşı karşıya kalıp, yilandan önce davranarak onu öldürmesi sonrası hayatında sürekli aksilikler meydana gelmiş, köyündeki kuraklık da bunların en büyüğü olmuştur. Yazar, adamın yılanı öldürmesini cinayet olarak nitelendirmiş, ikisinden birisinin ölmesi durumunun birbirinden farklı olmadığını ima etmiştir. Ayrıca yılanın ölürken küs gitmesi ve kindarlığının göstergesi olarak, avluya akan kanın hiçbir zaman çıkmaması tersliklerin başlayacağı konusunda işaretlerdir. Yılanın öldürülmesiyle adamın hayatına giren uğursuzluklar gelininin o an torununu doğururken ölmesi, köydeki susuzluk, çekirge sürüleri ve akreplerin çoğalmasındır. Kuraklık ve kuyudan su çıkarma çabaları, adamın kendini bir an yılan gömleği gibi bulmasına neden olur. Yılanın ölümüyle adamın başına gelen rastlantılar, okuyucu da gizem duygusunu uyandırmaktadır.

Ölüm Sedef ve dedesi arasındaki ilişki özeldir. İkisi de aynı anda benzer duygular yaşamıştır ve bu özel ilişkinin özdeki kaynağı budur. Sedef dünyaya gelirken annesi ölmüştür. Doğum anında ölümle karşılaşmıştır. Dedeye de yılanı öldürdüğü sırada torununun doğumu müjdelenmiştir. Öyküde, nefret ve sevgi arasında kaldıkları ifade edilir. İkisinin üzerine sinen ölüm kokusunun aynı olduğu ifade edilir.

Göç Kuraklığın etkisiyle köydeki yaşamın bozulması önce erkeklerin, ardından eşlerinin ve en sonunda aklıktan korkan kaynanaların göçleri ile son bulur. Göç edenler mağdurdur. Bilinmezliğe doğru gidiyorlar, kendilerine yeni bir yaşam kurmaya çalışıyorlardır. Kalanlarsa mağdurdur. Bu tür olayların, yaşadıkları yeri terk edip bilinmez zorluklarla mücadele etmeye karar veren veya kalıp giderek zorlaşan durumlarla baş etmeye çalışan iki taraf için de olumsuzluklar yarattığı söylenebilir.

İNSAN DİPLERİ

ÖYKÜ

Dağ otelindeki tatil Adamla kadın bir süredir konuşup görüşüyorlardır. O hafta sonu hep bekledikleri yakınlaşma için, adam kimse tarafında bilinmeyen bir dağ otelinde çok güzel bir hafta sonu tatili ayarlamıştır. Birbirlerine aç şekilde odaya girer girmez, sabırsızca sevişmeye başlamışlardır. Fakat sevişme bittikten sonra adamın biçimsiz, bakımsız ve iri ayakları kadının dikkatini çekmiştir. Ayaklarını inceledikçe onun gibi biriyle nasıl beraber olduğunu, kendi narin ve güzel ayaklarını hak etmediğini düşünmüştür. Kadın, adamın ayakların baktıkça ondan soğumaya başlar. Hâlbuki adamı bir galeride ilk kez gördüğünde, onu çok yakışıklı ve alımlı bulmuş, gamzelerinden, biçimli ağzından, fit vücudundan ve tarzından çok etkilenmiş, onun gibi birinin kendisine bakmayacağını düşünmüş, düzgün konuştuğu Türkçesi ile ondan çok etkilenmiştir. Ayaklar ise birden bütün büyüğü bozmuştur. Daha önce büyük bir açıklıkla, ayaküstü atıştırma gibi tıkına tıkına seviştiği ilişkilerde genelde ondan uzaklaşmıştır ama bu kez kadın soğumuştur. Yine de o türden hissetmiyordur. Sadece ayakların verdiği huzursuz bir histir.

Adamın yürüyüş teklifi Adam ise kadından çok etkilenmiş ve onu kendi duygularıyla olduğundan daha güzel ve özel bulmaya başlamıştır bile. Kadına yürümeyi teklif eder. Hava çok güzeldir. Kadın ise o an tatili nasıl yarıda kesip erken gidebileceğini, akşam adama ilişmeden nasıl yatağın kenarında uyuyabileceğini düşünüyordur. Biraz huysuzlanır. Duş alması gerektiğini, sinüziti olduğunu ve duştan sonra dışarı çıkarsa üşütebileceğini söyler. Adam yatağın kenarına oturarak kadına iyi olup olmadığını sorar. Giyindikten sonra kadına çok fazla reddedecek fırsat vermeden onu aşağıda beklediğini, üşürse yürüyüşü yarıda kesip döneceklerini, havanın çok güzel olduğunu söyler. Arabadan matara ve dürbünü de alacaktır.

Ormandaki yürüyüş Yürüyüşe başladıklarında kadın elinden geldiğince arkadan yürümeye çalışır. Hiç ismini bilmediği kır çiçeklerini topluyor gibi yapar. Ayağındaki ayakkabılar dağ yürüyüşü için uygun değildir ve sendeliyordur. Adam ise önde gidiyor, bu tür yürüyüşlere alışık olduğunu belli ediyordur. Sanki komando gibidir. Adam kadını bekler ve gelince kafasının koltukaltına alarak sınıksız sarılır. Kadın zorlukla nefes almaktadır. Kadını dudaklarından uzun süre öper. Onun hayatında fark yaratmak istiyor, hayatına giren diğer erkeklerden daha farklı olarak ona çok özel bir şey vermek istiyordur. O an kadının arkasındaki küçük çam fidanını fark eder.

Çam fidanı Ağaca yaklaşır, cebinden çelik çakıyı çıkarır. Genç fidanın çevresinde dolanır ve hayranlıkla onu inceler. Hiç tereddüt etmeden elma soyar gibi çamın kabuğunu yavaş yavaş kaldırmaya başlar. Kabuğun altından gelen altın rengi, reçine kokulu yoğun bir sıvı, öbür elinde tuttuğu matara bardağının içine damla damla sızar. Bu sırada kadın ve ağaç arasında titrek bir çığlık kopuyor gibidir. Ne kadın, ne ağaç adama direnebiliyordu. Ağacın gövdesinde derin yaralar açan adam, o günden sonra o fidanın içine böcekler dolacağını, rüzgârdan kendini koruyamayacağını, kendini onaramayacak kadar yara aldığı, genç yaşta öleceğini biliyordu. Kadını için yapıyordu. Bardak yarısına dek dolunca durur. Bir şelalenin içinden geçmişçesine tadına doyum olmaz bir ferahlık ve yakıcı bir tat ile buluşur. Bardağı kadına uzattığında ise eli havada kalır.

TEMALAR

Yüzeysellik/Cinsel açıklık Sadece şehvet duyguları ile birbirine yaklaşan, birbirini yeterince tanımayan bir çift, ilk birlikteliklerini birbirlerine aç, sabırsız şekilde yaşamışlardır. Yazar bu durumu, açıklığın etkisi ile ayaküstü tıkinma olarak tarif etmiştir. Fakat bu duygunun, kadının adamın çirkin olarak değerlendirdiği ayaklarını görmesiyle son bulduğu görülür. Kadının duyguları söner, adamdan hızla soğur. Adam ise kadının güzelliği ve hissettiği şehvet duyguları ile kadını olduğundan daha özel bir konuma koymuştur. İkisinin duyguları da yüzeyseldir. Birbirlerini iyi tanımamaktadırlar. Bu öyküyle, günümüz dünyasının hızlı tüketme alışkanlıklarından, ilişkilerin yüzeyselliğinden, insanların doyumsuzluğundan bahsedilebilir.

Duyarsızlık Adamın, sahiplendiği kadına, o güne kadar hiçbir erkeğin vermediği kadar özel bir hediye verme isteği ile çam fidanına zarar vermesi duyarsızlığını göstermektedir. Çam fidanını çakısıyla kazıyarak çıkardığı sıvı yüzünden çamın güçsüzleşip kendini savunamayacak ve kısa zamanda kuruyacak duruma geleceğini biliyordu.

ÇALINTI YÜREKLER

KİŞİLER

Zeynep Yirmi bir yaşındadır. Fakir bir ailede büyüdüğü anlaşılmaktadır. İlyas ile evlenir.

İlyas Yaşı altmışın üstündedir. Ekonomik durumu iyidir. Yardımcı olmak amacıyla acıyarak Zeynep ile evlenmiştir. Sürekli insanlara yardım ettiği ve bunu kibirli bir duyguyla yaptığı anlaşılmaktadır.

ÖYKÜ

İlyas'ın hastalığı İlyas çok hastadır. Karısı Zeynep'i ablasına göndermiştir. Bu hasta hallerini görmesin diye uğraşıyordur. Öldüğü anı da Zeynep'e göstermek istemiyordur. Amacı o öldükten sonra Zeynep'in gelmesidir. Sürekli yatmaktan sırtı yara olmuştur. Ev kirlenmiş, kendisi de daha da kötüleşmiştir. Günlerdir yüzünü bile yıkamıyordur. Tek isteği Zeynep'in bu halini görmemesidir. Ölümünü duyacak olan herkesin, giydirdiği çocukların, evlendirdiği kızların, iş bulup doyurduğu insanların kalkıp mezarına geleceklerine emindir. Kendisi, dünyada bilebildiği en iyi insandır. Öldükten sonra da şu an kaybettiği gücünü, gösterişsiz bir mermer taşıyla mezarına gelenlerle yeniden kazanacak, adeta krallığını tekrar ilan edecektir.

İlyas'ın ölüm isteği Her gün, günışığını görmemek için ölüm meleğine yalvarıyordu ama hala ölememiştir. Ablasına yolladığından beri Zeynep'i hiç görmemiştir. Hatta Zeynep onu aramamıştır bile. Yüzünü cama dayar. Uzakta bir kadın görür. Kızı inceler ve ilkin tanıyamaz ama sonra dikkatli bakınca Zeynep olduğunu anlar. Saçlarını kestirmiştir, izin almaya gerek duymadan hem de. Yürürken neşelidir. Yüzünde gizli bir gülücük vardır. Elinde yemek kaplarını taşıdığı bir torba... Yürüdükçe dizleri görünüyor, tombul bacakları ortaya çıkıyordu. Adam, kadın eve yaklaştıkça kahrolur. Yılgınlıkla başını cama yaslar.

Zeynep ve İlyas'ın evliliği Bir yıl önce, böyle bir günde nikâhlanmışlardır. Zeynep eve girer girmez, nikâh için ödünç aldığı elbiseyi çıkarıp evi temizlemeye başlamıştır. Temizlik yapmaya alışkındır ve evi baştan aşağı temizlemiştir. İlyas ise bir dolu yiyecek almış, dolabı doldurmuştur. Kızın tatmadığını düşündüğü ne varsa almıştır. Zeynep, yemek zamanı pişirdiği tereyağlı kuzu pirzolaya kocası yemeye başlamadan elini uzatmamıştır. İlyas, kız çekinmesin diye bir tane yiyip gerisini Zeynep'e bırakmıştır. Zeynep büyük bir iştahla ama sakinlikle eti kemiğinden ayırıp yemiştir. Bu ağırbaşlılığı ve açlığını belli etmeyen gururu İlyas'ın hoşuna gitmiştir. Zeynep yedikçe İlyas doyuyor gibidir.

Zeynep ve İlyas'ın ilk gecesi Zeynep bulaşıkları yıkarken ablasının dediklerini anımsamaya çalışmıştır. Tek düşündüğü derin bir karanlığın içinde üstüne binen daha koyu karanlığı hafifleyene dek yüklenmek, sonra o karaltının altından süzülüp tok bir uykuya dalmaktır. Onca yorgunluğun üstüne banyoya gidip kendini güzelce yıkayarak ilk geceye hazırlanmıştır. Çiçekli naylon gecelik, korkak ve ıslak halde odasına geçip İlyas'ı beklemeye başlamıştır. Uyumamak için kendini zorlayarak oturma odasından gelen sesleri dikkatlice dinlemiştir ama kimse gelmiştir. Sonra sınırları bozulup ağlamaya başlamıştır. İlyas odaya yaklaşmış içeri girmeden, Zeynep'e seslenmiştir. Korkmamasını, o yaşta çocuğun kanına girmeyeceğini, onun gibi birine yakışmayacağını söylemiştir. Yoksul olduğu için Zeynep ile evlendiğini, ölünce o evin ona kalacağını, maaşı ile de ablasına muhtaç olmadan geçineceğini söylemiştir. Biraz Zeynep'in ağlamasını dinleyip çekilmiştir. Zeynep önce duyduklarına inanamayıp şaşırırsa da İlyas gidince ferahlamıştır. Ama sonra üzerine bir ağırlık çökmüştür. İlyas ölmeden üzerinden kalkmayacak bir tavanın altında kaldığını hissetmiştir. Yaşlı bir adamın ölümünü beklemekle onunla ölmek arasında onun için bir ayırım yoktur çünkü.

Zeynep'in ev halleri Zeynep konuşkan değildir. Ona soru soruldu mu kısa yanıtlar veriyordu. İlyas ne isterse yapıyor, evi temizliyor, sonra da odasına çekilip sessizce radyo dinliyordu. İlyas ise evlenirken kedi gibi ayaklarının altında dolanacak, sahibine sevecenlik gösterecek bir kız istemiştir. Oysa Zeynep ne kocasını ne de evi sahipleniyordu. Evde hiçbir şeyi değiştirmiyor, taşra alışkanlıkları ile ortadaki tüm eşyaları kenara istifliyor, ortayı boş bırakıyordu. Evde hiç toz kalmamıştır ama ev sürekli ıslak bez kokuyordu. İlyas'ın düz ve renksiz yaşamına hiçbir şey katamamıştır. İlyas'a göre bu nankörlüktür.

Zeynep'in değişimi Zeynep bir süre sonra değişmeye başlamıştır. Önceleri uzun kollu giysiler giyerken sonra koltukaltlarını açık bırakacak şekilde bile giyinmeye başlamıştır. Sımsıkı bağladığı saçlarını açar olmuştur. Suya bayılıyordu. İlyas, araları yakın olsa ona su kuşu diye lakap takmayı istemişken kızın soğuk davranışlarından dolayı asla bunu düşünemez durumdadır. Bir gün Zeynep yıkanırken İlyas'ın aklı kayar. Zeynep'in vücudunu merak eder. Bir an vazgeçmeyi düşünse de banyo kapısını hafifçe aralar ve bakar. Tahta tabureye oturmuş çıplak bir vücut görür. İlyas biraz titrer ama kimse görmediği için utanmaz kendinden. Gücünün tükendiğini ilk kez hisseder. Görebileceklerinin kendisi için zehirli olduğunu anlayabilecek kadar yaşlanmıştı. Tam kapıyı kapatacakken Zeynep

sırtına gelen soğuktan dolayı arkasına bakar ve sonra tamamen döner. Isıracak gibi ağzını açar ve kocaman gülümser.

Zeynep'in evi sahiplenışı O günden sonra İlyas'ın iyice kafası karışır. Zeynep'i anlayamıyordu. Ama Zeynep onu çok iyi anlamıştır. Zeynep korkmayı bırakıp önce banyoyu, sonra mutfağı sahiplenir iyice. Öyle güçlü bir benlik kurar ki, İlyas yavaş yavaş evin bir köşesine itilip olduğu yerde sıkışmaya başlar. Çok yemeye başlamıştır Zeynep. Eksiksiz, harika sunumlarla, birbirinden lezzetli yemeklerle sofraya oturuyordur. Ağır ağır, lezzetine vara vara hepsini yiyordur. Kemiklerinin arası iyice dolmaya başlamış, dizleri ve omuzları yuvarlaklaşıp kalçaları dolmuştur. Solgun kız bembeyaz dolgun bir kadına dönüşür. İlyas ise küçüldükçe küçülür. Zeynep'in yediği her şeyi kıskanır. Gece yarısı kalkıp buzdolabını karıştırıyor, o taze yiyecekleri kendisi bitirmek istiyordur. Ama iki lokmadan sonra tıkanıp mide ağrısı çekmeye başlıyordu. Çok geçmeden evi her türlü yiyeceğin kokusu sarar ve aynı zamanda Zeynep'in varlığının kokusudur. Zeynep'in çocukluğu, patates, salça ve ekmele geçmiştir. Ama artık yemekle arasında törensel bir ilişki vardır. Onları özenerek porsiyonluyor, sırayla pişiriyor, gramajlarına kadar kontrol ediyor, yaprak yaprak yıkıyor, süslüyordur. Böylece ortaya dokunulmaz bir şey çıkarıyordu. İlyas'ın o tabaklara uygunsuz biri olduğunu sezdirenen gizli bir öfke gibidir. İlyas yediği an zehirleneceğini sanıyordu. Yemeyerek günden güne kurumaya başlar. Sürekli kendini yorgun hissediyordur artık.

İlyas hastalanır Bir gün korkunç bir öksürük nöbetine tutulur. Başını yastığa gömerek Zeynep'in duymasını engellemeye çalışır. Birkaç dakika sonra bembeyaz geceliğiyle Zeynep odaya gelir. İçeri girip elleriyle İlyas'ın göğsünü sıvazlar. İlyas'ın yüreğine iyilik dolu, sıcak bir his gelir ve o an anlar. Zeynep'in karanlıktaki gözlerini görür. Düşkün halini kollayan gözlerde o güne kadar İlyas'ın çok iyi bildiği bir şey vardır. Acıyan gözlerden fışkıran kibirli merhamet duysudur bu. Dirençsiz kalmış birinin başına tokat gibi inen ezici şefkat. Kızın elini iter ve öksürükten kurtulur kurtulmaz kendine çeki düzen verir. Tıraş olur, banyo yapar, saçlarını tarar. Zeynep'e hemen ablasına gitmesi gerektiğini, genç bir kızın eve kapanıp kalmasının doğru olmadığını, gezmeye tozmaya hakkı olduğunu ve ona para göndereceğini söyler. Kendisi ölünce eve tekrar döneceğini de ekler. Tek başına ölmesi gerektiğini de belirtir. Zeynep karşı gelmeye çalışsa da pek bir şey diyememiştir. Birkaç parça eşyayla gider. Yirmi gündür de arayıp sormaz adamı.

Zeynep'in dönüşü Zeynep neşe içinde komşularıyla konuşarak, selamlaşarak sokaktan geçer. Etraftaki delikanlıların bakışlarını da umursamıyordu. Eve gelir. İlyas o sırada hızlıca kendine çeki düzen vermeye çalışır. Zeynep sahte bir üzüntü ile neden ayakta olduğunu, daha da kötüleşmiş görüldüğünü belirtir. Bir sürü yemek yaptığını söyler ve onu iyileştireceğini iddia eder. Tavuk suyuna çorba yapmıştır. Hemen çıkarır. Adama elleri ile yedirir. İlyas karşı koyamaz. Ağzından damlar. Zeynep saplanan bakışlarını İlyas'ın gözlerinden ayırmadan, elindeki peçeteyle çeneye akan çorbayı, ağız kenarlarına taşan salyayı abartılı bir şefkatle temizlemeye başlar.

TEMALAR

Kibir İlyas yardımsever bir imaj çizmektedir. İnsanlara iş bulması, onları doyurması, genç kızları evlendirmesi ve hatta Zeynep ile evlenerek, onunla gerçek bir karı koca ilişkisi yaşamadan servetini ona bırakmak istemesi aslında bir tür güç ve iktidar durumu olarak görülmektedir. Acıma duygusu ile yapılan, altı çizilen bu yardımların altında kibir duygusu vardır. İlyas'ın, Zeynep'e karşı yaptığı iyilik için karşılığında ondan beklediği ona evcil hayvan gibi sıcaklık göstermesi, ona hizmet etmesi ve evine sıcak bir ortam katmasıdır. Zeynep ona minnet duygusuyla yaklaşır sıcaklık göstermedikçe Zeynep'i nankör olarak görür. Kendi ölümüne kadar Zeynep'in onun kontrolünde, ona bağlı bir yaşam sürmesini normal görmektedir. Zeynep içinse birinin ölmesini onunla beklemek, onunla ölmekle aynı şeydir. Kendini Zeynep karşısında güçsüz hissettiğinde onu evden uzaklaştırması ve o güne kadar yardım ettiği herkesin mezarının başına gelerek ona minnet duymasına ona kaybettiği gücü kazandıracaktır. Bu duyguyu çok iyi bildiğinden, Zeynep'in karşısında yardıma muhtaç duruma düşmek, ondan yardım alarak kadının gözlerindeki gizli kibri görmek istemiyordur.

Güç/İktidar İlyas'ın yaptığı yardımlar kendini güçlü hissetmesine, karşısındaki üzerinde kontrol sahibi olmasını sağlıyordu. Zeynep'in giderek eve yerleşmesi, mutfağı ve banyoyu ele geçirerek kendi isteklerine uygun yaşaması, cesur ve meydan okuyan davranışları evdeki dengeyi değiştirir. Zeynep'in yemek ile arasında kurduğu ilişki onun giderek güçlenmesini simgelemektedir. Kendi istediği yemekleri, özenli, süslü sunumlarla, her bir aşamasına fazlasıyla zaman ve emek harcıyarak yapması, her öğünde tatlısına varana kadar eksik etmemesi ve yine aynı özen ve sakinlikle, sürekli yemesi kendi iktidarını ortaya koyarak, İlyas'ın giderek yabancılaşmasına ve evde sıkışmış

hissetmesine neden olur. Ev artık Zeynep'e aittir. Kontrol artık Zeynep'te gibidir. Eve ilk geldiği gün kocası ne alırsa onu pişiren ve kocası yemeden pizolaya dokunmayan kadın yoktur artık. Aksine İlyas artık rahat yemek yiyemiyor, kendini eve ve yapılan yemeklere ait hissetmiyordu.

İletişimsizlik Zeynep ile İlyas arasında iletişimsizlik olduğu görülür. Karşılıklı konuşmalar ya da birbirlerine duygularından bahsettikleri anlar söz konusu değildir. İkisi de farklı zamanlarda kendi iç dünyalarında yalnızlaşır, aidiyetlik duygusunu kaybeder ve kendini sıkışmış hisseder. Bu durumu ilk zamanlar Zeynep yaşarken, sonrasında İlyas'ın hissettiği görülür. İlyas giderek kendine ve dış dünyaya yabancılaşır.

SÜLÜN

ÖYKÜ

Sülünün öldürülüşü Adam, avladığı sülünün tüylerini yolmadan önce ölüsüne birkaç saniye bakarak av tutkusunu, onu vurduğu ilk anı, ağaçlara çarpa çarpa düşüşünü anımsar. Kuş o an tuhaf bir ses çıkarmıştır. Yere düştüğünde son bir kurtuluş umudu içinde kanatlarını gelişigüzel çırparak uçmaya çabalamış, ama avcı ayaklarından tutarak onu eve getirmiştir. Gölden eve gelene kadar ölümcül bir yara almadığından sürekli sızlanmıştır. Av da avcı da buna dayanmakta zorlanmıştır. Kuşun sızlanması, çocukluktan beri sürekli işittiği, sınırlarını bozan tanıdık bir kadın sesi gibi geliyordu kulağına. Sülünün sesi kesilince avcı kuşun öldüğüne emin olur ve damarını keser ve sülünün kanının akmasını sağlar. Bu sırada annesini düşünür.

Avcı, sülünün tüylerini yolar Eve gelince sülünü mutfak tezgâhındaki mermerin üstüne yatırır. Başını koparmayı düşünüp vazgeçer, başının üstünde sallanan tüy tacı görmeden ona dokunamayacaktır. Dikkatle tek tek kanatlarındaki renkli tüyleri yolmaya başlar. Sıkılınca tutam tutam yolmaya devam eder. Sülünün nokta nokta kelleşen yağlı derisi midesini bulandırır. Sık sık kapatır gözlerini. İstenci dışında gelişen, hazla acıyı bir arada hissettiren bir devinin sonunu beklerken boynundan kasıklarına akan sıcaklığın sancısıyla utanç hisseder.

Avcının sülün takıntısı Onu avcılığa sürükleyen, güzelliğiyle onu çocukluğuna tutsak eden sülünü, kabuslarındaki kuşu vurmıştır. Ama hisleri değişmemiştir. Annesinin mücevher kutusu kapağına işlenmiş, yaldızlı gözleriyle ruhunu delen sülünü vurmıştır ama bir şey değişmemiştir. Çocukken mücevher kutusunda saklanan elmaslara, pırlantalara, tedavülden kalkmış bozuk paralara bakmaz, kapaktaki sülünü incelemeyi seçer. O sülünü ahşap yüzeyden kazıyıp avlamak istediği sülünü aklından çıkaramamıştır. Yetişkin olup eline tüfeği alana kadar her bahar göle gidip sülünleri beklemiştir. Bekledikçe içinde beliren suçluluk duygusuyla biraz daha zalimleşmiştir.

Sülünün uçuşan tüyleri O an birden bir motor sesi fark eder. Mutfağın havalandırma aygıtını ne zaman çalıştırdığını anımsayamaz ama başını kaldırdığında dehşete kapılır. Her yer sülün tüyleri olmuştur. Mutfak dolaplarının üstünde uçuşan, perdelerle yapışık, oradan oraya havalanan tüyler vardır. Başında, göğsünde hatta sakalında da vardır. Kırmızı, mavi, eflatun tüylerin arasında nereye kaçacağını bilemez. Önce nereyi temizleyeceğine karar veremez. Yarı çıplak kalmış, yarı ölü gibi sülün, adeta avcısına ondan kolay kurtulamayacağını söylüyordur. Avcı ise tüylerden kurtulmaya uğraştıkça dili dışarı çıkmış köpekler tarafından kovalandığı sanısıyla çıldırır. Başına toplanan tüylerden kurtulmaya çalışırken annesi mutfak kapısında belirir.

Avcının annesi Annesi sabahlık giymiştir. Derin göğüs ve bacak dekoltesi vardır ve göğüslerinin açılmasını umursamıyordur. Fazla rahat bir yürüyüşle oğlunun yanına gelir. Yavaş yavaş oğluna yaklaşır ve bakar. Oğlunun kafasındaki tüyleri abartılı el hareketleri ile alır. Alçak bir sesle her yeri dağıttığını hemen toplamasını söyler. Arkasını dönüp giderken yıkanıp temizlenmesini, leş gibi ter koktuğunu da ekler. Kadının bir sülün yahnisi daha yiyecek hali kalmamıştır.

TEMALAR

Sevgisizlik/İktidar Avcının, vurduğu sülünlerle çocukluktan gelen bazı duygularını bağdaştırdığı görülmektedir. Annesinin baskıcı olduğu, yetişkin olsa da avcı üzerinde otorite olarak yer aldığı anlaşılır. Avcı için baskılanmış, yalnız, annesinin otoritesini kırmak isteyen biri olduğu söylenebilir. Avcı, çocukken ilgisini çeken, annesinin mücevher kutusu üzerindeki sülün işleminin ona çağrıştırdıkları ile yıllarca sülünlere karşı hırslanmış ve yetişkin olduğunda onları avlayarak her şeyi değiştirebileceğini sanmıştır. Sülün karşısında kendisini güçlü konumda hissederse annesi ile ilişkisinin de paralel olarak değişeceğini düşünür. Fakat sülünün tüylerinin onun kontrolünden çıkarak

her yeri sarması, annesinin bu olayın ardından ona küçümseyen şekilde yaklaşması hiçbir şeyin değişmediğinin kanıtıdır. Annesinin ruhsuz, duyarsız tavırları, avcının kendini kanıtlama çabasının devam etmesine neden olduğu söylenebilir.

İletişimsizlik Avcı ve annesi arasında iletişim sorunu olduğu söylenebilir. Avcının annesi karşısında hissettiği olumsuz duygular, sülünün ölürken çıkardığı ona acı veren sesin, onu çocukluğuna götürerek annesinin sesini anımsatması, duygularını ifade edemeyerek avladığı sülünler üzerinden kendini ifade etme çabası bu durumun örnekleri olarak sayılabilmektedir.

ÇÖPÇÜLER

Çöp kamyonları Anlatıcı, gürültüyle sokağa sokulan, çelik gürültülerle insanların uykusuna dadananın bir çöp kamyonunu insanların bir an fark edip, sonra bunu unuttuğunu, aklından çıkardıklarını söyler. Oysa sokaklarındaki çöp konteynirlerinde bileği kesilmiş bir el bulunduğunu bilseler, insanların tedirgin edici duygulardan ötürü her şeyi bilmek isteyeceklerini belirtir. Kamyonun geliş saati, hangi varilden çıktığı, elin sahibi, adresi, kopuş nedeni gibi sorulara cevap aranacaktır. Fakat tüm bu ayrıntılar dışında asıl gerekli olan, o eli bulan çöpçülerin, söz gelimi Hasan veya Cemal olan bu kişilerle hiç ilgilenilmeyeceğini söyler. Hasanla Celal'in yüklediği rolün kendiliğinden düşeceğini, geriye sadece kesik el kalacağını savunur.

İnsanların kafalarındaki imgeler İmgelemdeki görüntü ise şöyledir. Gece yarısı, telaşlı şekilde, çevresine bakınan bir adam vardır. Şiddeti bir kadının uygulamayacağı izlenimi ile genellikle şiddet gösteren erkek olarak hayal edilmektedir. Sokak lambasının altından geçmemeye dikkat eden bir adamdır. Arada bir pencerelere ve pencerelerden gelen ışıklara göz atıyordu. Üzerinde kan lekeleri vardır. Adam, cebinden havluya sarılmış olan eli dikkatlice çıkarıp çöp konteynirine içine atıyor, bir an sonra dönüp daha derinlere itmeye karar veriyordu. Eli, poşetlerin altına doğru iter, çöp artıkları adamın ellerine değer. Arkasına bakmadan koşarak uzaklaşır. Bu herkesin ortak görüntüsü gibidir. Adamın gelişi, eli atışı, gidişi düşünülür fakat yaşını, gözlerini, giyimini görmek istemediklerini söyler. İnsanlar, düşündüğü gibi vahşice bakan, yaptığı işle övünüp kanlı dişlerini gösteren canavarımsı bir yüz görmek istiyorlardı. Ama yüzler hep yanıltıyordu insanları. Bu canavarlar, boynu bükük, şaşkın ifadeli, sıradan kişilerdir.

Çöpçülerin düşünceleri Gün doğar doğmaz o sesle çöp kamyonu yaklaşır. Hasan'la Celal kamyonun arkasındaki çöp kepçesinin çıkıntılarında çıkmışlardır. Ağzı sıkı torbaları seviyorlardı ama çöpler çeşitli nedenlerle dağılmıştır. Her mahallenin çöpleri ayrı ayrıdır ama insanın çöpten kurtulma isteği kentin tüm yerleşimlerinde aynıdır. Çöpçüler, çöplerden kazandıkları yaşam bilgisini iletememekten güceniktirler. Gördükleri her çöp parçasının, anlamını kolaylıkla çözümeseler de çöpün ait olduğu dünyayı basitçe tanımlayacak bir sezgi içlerinde vardır.

Kesik elin konteynirde olma ihtimali Araba sokağa girdiğinde, kamyon çöplerin önünde durur. Hasan ve Celal el birliği ile çöp konteynirini boşaltır. Gözlerine bir şey ilişir. Birbirlerine bakmazlar. Kanlı bir havlunun yanında kesik bir kadın eli vardır. Parmakları içe dönük, kıvrılmış bir kadın eli. Eli görünce Hasan'ın midesi bulanır. Gerçek kadın eli olduğunu birkaç saniyede anlar. Hayal kırıklığı, öfke gibi bir şeyler hisseder. Bir sürü el üşüşür aklına. İlk sözlüsü Ayşegül'ün eli ise adeta boynuna dolanıyor gibidir. Askere gittiğinde onu beklememiş, dayıoğluyla evlenmiştir. Celal ise ilk önce hayvan eli gibi bir şey zanneder. Ölümü aklına getirmez, kaza veya hunharca bir cezalandırma diye düşünür. Birden bire aklına Lütfiye gelir. Bir kere bile onu kucağına oturtmayan, başını okşamayan, en ağır yükleri ona taşıtan, onu hep pazarlarda kaybeden, büyük oğlunu kayırıp onu hor gören annesidir. Yıkamak için bile ona dokunmamış bir kadındır. Hasan ile Cemal'in kafalarından bunlar geçerken birbirlerine bakmazlar ve bir şey söylemezler. Kesik eli çöpten çıkarıp incelemeyi düşünmezler. Hasan boş konteyniri yerine koyar ve araba ağır ağır ilerler. Hasan Celal'e Ayşegül'ü anlatmaya başlar. Celal ise sıranın ona gelemini ve Lütfiye'yi anlatmayı bekler. İnsanlar ise uyuyordur. Aynı her şeyden habersiz, çöp kamyonunu kullanan üçüncü çöpçü gibi.

TEMALAR

Kent yaşamı/İletişimsizlik Kentlerdeki yaşam, insanların tüketim alışkanlıkları, her mahallenin yapısının çöplerinden anlaşılabilmesi, attıkları çöpler farklı olsa da çöplerinden bir an önce kurtulma isteklerinin insanlarda aynı şekilde yer alması, çöpçülerin çöpler üzerinden sahip oldukları bilgiler ve bu bilgileri aktaracak ortamları, bu bilgilerle ilgilenen kişiler bulamaması öyküde öne çıkan durumlardır. Yazar varsayımsal olarak çöpte bir el bulunduğu herkesin bu konuda birçok soruya

cevap arayacağını ama onu bulan çöpçülerle ilgilenmeyeceğini belirtmiştir. Çöpçülerin kendisini çöp kadar değersiz hissetmesi söz konusu olmasa da, dertlerinin çöpten adam olmadıklarını belirtememek olduğu ifade edilir.